

Passant

Mededelingen Remonstrantse Gemeente Twente

Jaargang 13, nr.9
Oktober 2021

Een hoger doel...

Het stellen van doelen is een praktische levenswijsheid die je gaandeweg je leven geregeld herontdekt. Zolang je alleen maar iets graag wilt, lukt het vaak niet (gezonder eten, vaker mediteren, meer bewegen, enz). Maar wanneer je jezelf een doel stelt vanuit een intrinsieke motivatie, is de kans dat het lukt ineens een stuk groter. Het is alsof je van je comfortzone in je stretchzone komt. Het doel brengt je verder dan waar je anders was gekomen. Het heeft daarmee tegelijk iets van 'een hoger doel', in de zin dat er een werking ontstaat die jouw oorspronkelijke mogelijkheden overstijgt.

Onze gemeente heeft bij de ALV ingestemd met een aantal plannen voor de toekomst. Het doel is om met zijn allen te werken aan een zo vitaal mogelijke toekomst voor onze gemeente. De ons overstijgende werking van dit doel, is dat het ons een extra verbondenheid brengt als gemeenschap, met enthousiasme en hopelijk voldoening als gevolg.

Door te werken aan een doel, dragen we dus bij aan een hoger doel. En dat hogere doel verrijkt ons als mens. Grote denkers als Václav Havel en Hans Jonas hebben gewezen op het belang van zo'n hoger doel voor de hele mensheid. Zonder zicht op het Transcendente, zoals Jonas het noemt, raakt de mens zijn richting kwijt. En zijn we alleen nog met onszelf bezig. Een citaat van Havel maakt dit prachtig duidelijk: "het klinkt misschien paradoxaal, maar het blijkt dat alleen een morele en geestelijke instelling die op respect voor een zekere 'onwereldse' autoriteit is gebaseerd (de orde van de natuur of van het heelal, het absolute, enz) ertoe kan leiden dat het leven op deze aarde niet aan 'me-gazelfmoord' te gronde gaat, dat het draaglijk blijft en echt menselijke dimensies krijgt. En alleen zo'n instelling kan klaarblijkelijk tot een ontwikkeling van maatschappelijke structuren leiden waarin de mens weer mens is, een concrete menselijke persoon."

Een hoger doel maakt dat de mens niet alleen gericht is op zichzelf, maar zich deel voelt van een groter geheel. Het geeft de mens een kader waarbinnen hij zichzelf kan relativeren. Uiteindelijk komt ons dat allemaal ten goede.

Kirsten Slettenaar

Agenda

Vriendenmiddag Tent of Nations

Datum: **Zaterdagmiddag 25 september**
Tijd: 14.00 - 16.30 uur
Plaats: Remonstrantse Kerk, Woltersweg 11, Hengelo

'Zie je zondag'

TV-uitzendingen Pinksterdienst Remonstranten

Datum: **26 sept., 10 en 17 okt. 2021** (3 okt.niet)
Tijd: 9.20 uur, NPO2; zie ook pag.2

Kerkenraadspraak

In de maand september vergadert de kerkenraad niet. U zult dus de KR praak in deze Passant moeten missen.

Zie je zondag!

In drie afleveringen van het programma 'Zie je zondag!' zal onze gemeente te zien zijn op TV.

U herinnert het zich vast nog: in de aanloop naar Pinksteren op 23 mei heeft de EO zes gemeenteleden geïnterviewd. Zij zijn gefilmd tijdens hun dagelijkse bezigheden, hun kerkelijke activiteiten en vrijwilligerswerk. Ook hebben ze verteld over wat hen bezighoudt, over grote thema's in hun levensverhaal en over wat zij als zingevend ervaren.

De Pinksterdienst werd ook helemaal gefilmd, en had een extra feestelijk tintje doordat Wernand Nijenhuis gedoopt en lid werd van onze gemeente. Aansluitend aan die dienst was er ook nog een interview met ondergetekende.

Inmiddels is er meer helderheid over hoe de drie afleveringen vorm gaan krijgen. In elke uitzending komen twee geïnterviewde gemeenteleden aan het woord. Hun verhalen worden aangevuld met beelden uit de Pinksterdienst en fragmenten uit het interview met mij.

Elke uitzending start om 9.20 uur bij NPO 2.

Meer in detail:

26 september: Els du Rieu en Iris Kraak.

Thema: Ontspannen eigzinnig

10 oktober: Jen van Gijssel en Paul Kuiper.

Thema: Ouderlijke liefde

17 oktober: Roos Boonstra en Wernand Nijenhuis.

Thema: Zijn wie je bent.

Kirsten Slettenaar

Haiku voor 'Zie je zondag!'

*Remonstrants Twente
Evangelische omroep
wie had dat gedacht?*

Paul Kuiper

In memoriam

Jenny Draafsel-Schippers.

Op 20 augustus namen we in het sfeervolle crematorium Borne afscheid van Jenny Draafsel-Schippers.

Omlijst door prachtige, klassieke muziek herdachten de kinderen en kleinkinderen hun dierbare moeder en oma.

Haar leven begon op het schip, waarmee haar vader turf vervoerde. Later ging ze naar de schippersschool.

Haar leven met Jan Draafsel was in Delden, waar ze een van de zilverpapierhuizen met een grote tuin betrokken. Ze waren zeer betrokken inwoners. Het ijveren voor een goede sportzaal voor de jeugd, had succes.

Nu is het gebouw veranderd in een aula, waarin ook haar lichaam werd opgebaard!

Ze waren betrokken bij het Nivon en gingen graag naar Nivonhuizen bij onze oosterburen. Er was ook ruime betrokkenheid bij de Remonstrantse Gemeente Twente.

Hun drie kinderen hebben genoten van hun jeugd in Delden.

Toen ze eind 1990 terugreisden uit Duitsland, kreeg Jan bij een tankstation een hersenbloeding. Veel functies vielen uit. Hij kwam uiteindelijk in het St. Elisabethverpleeghuis terecht, waar Jenny hem dagelijks bezocht. Hij stierf in 2002.

De kinderen waren toen al uitgevlogen, maar waren nog heel vaak in het ouderlijk huis te vinden. Ik vond het prachtig, dat Jenny volop kon genieten van hun wederwaardigheden. Dat gold ook voor de gebeurtenissen bij het Nivon en de Remonstranten.

Haar lichaam liet haar langzaam in de steek, maar ze was een meester in het bedenken van hulpapparaten.

Ze was voor de thuishulpen een positief en dankbaar mens. Tot het laatst toe, voor het slapengaan nog even op de computer kijken naar updates, sociaal betrokken als ze was.

Bovenaan haar overlijdensbericht staat:

Je bent niet meer waar je was, maar overal waar wij zijn!

Maarten Huiskamp.

Mededeling

Deze week, op 4 september, is

Carolien Ingen Housz-Clausing overleden.

Ze was 90 jaar.

Het adres is: Hector Treublaan 7, 1251 CG Laren.

Eef Huiskamp

In memoriam Mieke de Jong.

Mieke werd geboren op 7 juni 1927 in Amsterdam. Er was in het gezin ook nog een jongetje. Mieke heeft altijd het gevoel gehad, dat haar broertje veel meer voor haar ouders betekende dan zij. Ze heette eerst Riet. Pas veel later, toen ze ging dichten onder de naam Mieke de Jong, werd de naam Mieke veel meer geaccepteerd. Haar beroep was lerares koken op een opleidingsschool voor meisjes in Apeldoorn. Van oudleerlingen begreep ik, dat ze zeer gewaardeerd werd. Haar interesse was breed. Ze was geïnteresseerd in mystiek en schreef een leerboekje over Hildeward van Bingen. Het dichten werd ook erg belangrijk. Er kwamen verschillende dichtbundels van haar uit.

De tweelingzus van haar beste vriendin was getrouwd met Johan de Jong. Ze hadden drie zoons. Helaas overleed Johans vrouw en moest hij het gezin alleen draaiende houden. Dat was een zware opgave en Mieke zag het als haar taak om zoveel mogelijk bij te springen. Dat leidde tot een huwelijk en Mieke voelde zich heel verantwoordelijk voor de zoons. Ze kregen alle drie een heel goede opleiding en Johan was trots op de literaire prestaties van Mieke. Na een huwelijk van meer dan 25 jaar overleed Johan aan leverkanker.

Mieke bleef wonen aan de Reggestraat, waar ze samen een huis hadden laten bouwen. Met een heel mooie tuin. Ze hield zich goed staande en haar 80ste verjaardag werd groots gevierd in het Natuurvriendenhuis Kriekenhaar in Bornerbroek. Met haar 90-ste hield ze een receptie in Carrelshaven, waar vrijwel de hele Remonstrantse Gemeente aanwezig was.

Toen het huis te groot werd, betrok ze een mooi appartement aan de Jacobastraat. Tot dat ook te moeilijk werd. De zoons zochten een goede plek voor haar uit. Het werd "Het Huis" aan de Dennenbosweg, waar ze goed verzorgd werd. Vanuit de Remonstrantse kerk kwamen er geregeld mensen op bezoek in haar eigen kamer.

Het leven viel haar zwaar en ze begon naar de dood te verlangen. Maar ze moest daar nog een aantal jaren op wachten. Ze wilde nog graag gastvrouw zijn, maar dat lukte niet meer. Op het laatst zat ze nog alleen in de rolstoel, waarin ze ook naar buiten kon. Ik nam haar eens mee naar ons huis, wat ze prachtig vond, maar in de coronatijd mocht dat niet meer.

Ze ging steeds meer achteruit en in de nacht van 17 op 18 juli overleed ze.

Op vrijdag 23 juli was er een afscheidsdienst in de Remonstrantse kerk, die met veel zorg geleid werd door ds. Carla Borgers. In die dienst zongen we een door haar geschreven lied, waarin ze haar overgave aan God tot uiting bracht: Zij kwam thuis.

Haar leven was afgerond.

Eef Huiskamp (in verband met mijn vakantie een maand later in Passant)

Haar lied was als volgt:

Overgave.

1. O, Liefde, die haar nu laat gaan,
zij gaf haar leven weer.

De kleine beek van haar bestaan
vindt in Uw diepe oceaan
het grote stromen weer.

2. O Licht, waarin zij heeft geloofd
zij gaf haar leven weer,

Nu is haar zwakke vlam gedoofd
en vindt zij, van die gloed beroofd,
in U de warmte weer.

3. O, Geest, die haar hebt voortgeleid,
zij gaf haar leven weer.

Haar moede hart, voorgoed bevrijd
van al waarom het heeft geschreid,
vindt rust en ruimte weer.

4. O, Vrede, die haar overstraalt
zij vond een veilig huis.

Zij heeft geleefd, geloofd, gefaald,
gezwoegd, gezongen en gedwaald,
zij kwam tenslotte thuis.

Melodie: O. Heer, die onze Vader zijt. Liedboek 836.

In memoriam Geert Jan Bierenga

'Gij houdt mij vast, Uw hand in mijn hand'
Ps. 73 vs 24

Op 7 augustus overleed ons gemeentelid Geert Jan Bierenga

Hij is geboren in Bussum in 1933.

Na het voltooien van zijn studie theologie werd hij studentenpredikant in Delft en gedurende enkele jaren diende hij tevens de NPB-afdeling Parijs. Daarna, van 1964 tot 1968 was hij predikant in onze gemeente, en vervolgens in Haarlem. Zijn benoeming in 1973 tot ziekenhuispastor in Enschede, met een bijzondere opdracht vanuit de Remonstranten, bracht hem weer terug naar Hengelo. Deze functie had hij tot 1992

Zonder dat ze het van elkaar wisten, werd tegelijkertijd Leo Schenck, die hem was opgevolgd als predikant van onze gemeente, daar ook benoemd tot ziekenhuispastor, ieder met één van de twee ziekenhuizen onder zijn hoede.

Beiden met de uitdrukkelijke wens dit werk te doen vanuit de Remonstrantse gemeente. Toen ze vervolgens hun ervaringen deelden met ons, bleek hoe verschillend hun aanpak van dit werk was.

Als contactlid heb ik Geert Jan en Jet Bierenga vele jaren meegemaakt. Bij mijn eerste bezoek als zodanig vraag ik altijd wat men van mij als contactlid verwacht. Het antwoord van Geert Jan was: niet feliciteren met verjaardagen maar graag op de hoogte houden van de gemeente.

Geert Jan heeft veel betekend voor onze gemeente, waarmee hij zich intens betrokken voelde.

Deze betrokkenheid uitte hij door in ledenvergaderingen en aan kerkenraden mogelijke oplossingen te geven bij problemen, kritische kanttekeningen te plaatsen, alternatieven aan te dragen. Dit deed hij vanuit zijn grote kennis van zaken en met een precies gevoel voor liturgie.

Hij had meestal gelijk. Wel werd zijn inbreng soms ongemakkelijk gevonden door degenen die hem wel wat al te kritisch vonden.

Toen in 2011 het 50-jarig bestaan van ons kerkgebouw werd gevierd hield hij een inleiding over de geschiedenis hiervan. Hij kende veel verhalen en vertelde ze met gevoel voor humor. Op mij maakte vooral indruk dat echt alle aspecten van dit gebouw een betekenis hebben. Overigens eindigde hij zijn lezing met de wens voor onze gemeente dat ondanks alles dit gebouw nooit tot een monument wordt en daarmee een molensteen voor alle mogelijke toekomstontwikkelingen van een Gemeente Onderweg.

Al vroeg in zijn leven begon Geert Jan boeken en in het bijzonder Hollandse bijbels te verzamelen. Een paar jaar geleden deelde hij deze belangstelling met de gemeente en liet hij een aantal bijbels uit zijn verzameling zien.

Geert Jan was jaren lang regelmatig bij kerkdiensten aanwezig, samen met Jet, op het laatst vaker alleen, totdat ook dat niet meer ging.

Ingrijpend en verdrietig was de verhuizing van Jet naar een verpleeghuis.

Ik vind het een voorrecht hem te hebben leren kennen
We zullen hem in de gemeente zeer missen.

Like Wols

Verhaal over ons kerkgebouw

De Remonstrantse Gemeente Twente vierde op zaterdag 10 september 2011 het 50-jarig bestaan van het kerkgebouw in Hengelo.

In een feestelijke viering was er o.a. aandacht voor de geschiedenis en de symboliek van het gebouw en de inrichting. Ds. G.J. Bierenga vertelde hierover. Het volledige verhaal staat in 'boekje' *'Remonstrantse Gemeente Twente, Viering 50 jaar kerkgebouw, 10 september 2011'*

Een deel hieruit, over de symboliek van veel onderdelen van ons kerkgebouw, plaatsen we in deze Passant als eerbetoon aan ds. G.J. Bierenga. (teksten cursief gedrukt zijn citaten uit het verhaal van ds. G.J. Bierenga.)

In 1955 brengen ds Pols en de heren Hudig, Santman en Volbeda een bezoek aan het gemeentebestuur: 'Is er ook ergens een stukje grond waar wij eventueel een kerk zouden kunnen bouwen?' Burgemeester Lambooj reageerde positief: 'Aan de Grundellaan, hoek Woltersweg, staat een aantal onbewoonbaar verklaarde afdakswoningen. Na afbraak zal een decoratief gebouw in die buurt niet mistaan.' Kerkenraad en gemeente vonden dat een heel goede plek.

En eindelijk in 1959 komt het zover: de huisjes aan de Woltersweg, bijgenaamd 't Sükerstetje' (suikerstaartje), mogen worden gesloopt. De bouwcommissie heeft zich samen met architect en kerkenraad geïnspireerd geweten door de Beginselverklaring van onze Broederschap.

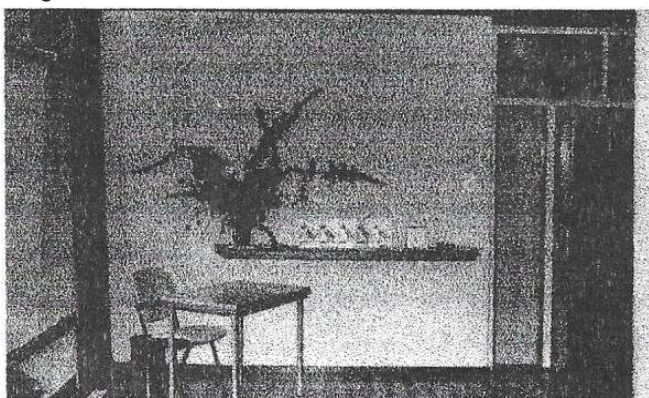
Het gebouw werd op het oosten gericht zoals alle oude kerken. De teksten die de binnenkant van het gebouw betreffen volgen hierbij.

Leistenen in de hal:

Over de stoep van gebroken leistenen gaan wij de drempel over naar binnen. Die leistenen zetten zich voort in de garderobe. Het doet denken aan woorden van Jezus: *ieder die mij gehoorzaamt, is als een verstandig mens die zijn huis op een rots bouwt dat bestand is tegen water, weer en wind. Luister je niet naar mij en zet je je huis op zand, dan kun je erop rekenen dat het bij storm en ontij volledig instort.*

Ontmoetingsruimte:

Aangekomen in de ontmoetingsruimte worden wij getroffen door een goed ingericht interieur door Jan Koning, tevens interieurarchitect en daarom gevraagd, - weloverwogen ingericht met een lectuurtafel, altijd voorzien van goede lectuur door de lectuurcommissie, met daarnaast een boekenplank aan de wand. Die boekenplank was Jan Konings geschenk aan de gemeente toen. *Waar is die plank nu gebleven?*

Kerkzaal:

In de ontmoetingsruimte kunnen we bijpraten! Vanuit dit soms al te menselijke samenzijn gaat het via de vouwwand naar de kerkzaal, de ruimte voor meer verdiept samenzijn. De buitenwereld achter je latend, schuif je stil aan. Het tapijt op de vloer, de geschuurde zijwanden, het blauwe plafond, de aandachtswand in zg Gesplitste Brederode Steen, met zorgvuldige nonchalance in elkaar gezet. *Waarom met zorgvuldige nonchalance? Het zou nooit zo mogen zijn dat als de mensen daarnaar keken, zij gingen zoeken naar een patroon of een patroon daarin herkenden. Het moest dus een wijze wand zijn als het ware. En de licht getinte ramen voeren je, samen met die wand, tot inkeer en bezinning. Ik had met de heer Krabbenbos in de afgelopen weken een gesprek over dit gebouw. Hij is het enige nog levende bouwcommissielid dat ons nog kan vertellen waarom het zo is ingedeeld.*

De heer Krabbenbos vertelt: de aandachtswand was voor architect Jan Koning een heel bijzonder onderdeel van de kerk. Hij heeft dat ook met heel veel zorg getekend en uitgewerkt. Als we goed kijken, zo heeft hij het toen in die tijd uitgelegd, bestaat de aandachtswand uit vier verschillende onderdelen.

De eerste, het meest rechtse, dat is dus het raam geworden. Het tweede deel, waarin de console voor de bloemen zit, daar is ook nog een verhaal over, dat komt straks nog ter sprake.

Deel drie, dat was waar vroeger, toen wij hier begonnen, de preekstoel stond. Van de ene kant heel jammer dat de preekstoel is verdwenen. De tafel is ook mooi, maar de preekstoel was ook zo'n onderdeel uit het derde deel van de wand.

Het vierde deel, eveneens een raam, was dus helemaal neutraal, maar daar werden de kerkenraadsleden voor gezet. In het begin dat wij hier kerkten zaten de kerkenraadsleden daar, bij het raam, met de rug naar het raam toe. Dat was dus het vierde deel van die wand.

Het ging dus duidelijk om die vier verschillende delen. Men kan die vierdeling ook terugvinden in de plafondconstructie. Dat is ook vier keer vier. Dat heeft hij echt gedaan, zo heeft hij het ons verteld, om rust te brengen in het geheel.

En die rust moest ook verder doorgezet worden door in die aandachtswand geen patroon te maken. En ik kan u vertellen dat dit met de mensen die er toen aan gewerkt hebben, zo is besproken. Het is veel moeilijker dit zo te bouwen dan daar een patroon in te maken. Dit was bijzonder moeilijk, want er kwam nog bij dat er verschillende kleuren zijn gebruikt. Er mochten in geen enkele rij twee stenen van gelijke kleur naast elkaar liggen.

Ook zicht op de buitenwereld was belangrijk, daarom het grote raam in de aandachtswand en tegelijkertijd dat de gemeente hier aanwezig, privacy behield. Vandaar dat de onderste ramen zo gemaakt zijn dat men van buitenaf niet kon zien wie daar precies zaten.

Vandaag is het monumentendag. Wat ik onze gemeente toewens op deze dag is dat haar gebouw, hoe fraai ook in zijn eenvoud, hoe zinvol en betekenisvol door alle herinneringen, nooit tot een monument wordt. En daarmee een molensteen voor alle mogelijke toekomstontwikkelingen van een Gemeente Onderweg. Ik mag dan ook besluiten met de bijbellezing uit de Efezenbrief, 2: 17-22, die ds Van der Sluys gebruikte bij de 'inwijding' van dit gebouw op 14 mei 1961. En dat luidt aldus:

'Bij zijn komst heeft Hij [Christus Jezus] vrede verkondigd aan u, die veraf waart, en vrede aan hen, die dichtbij waren; want door Hem hebben wij beiden in één Geest de toegang tot de Vader. Zo zijt gij dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods, gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Christus Jezus zelf de hoeksteen is. In Hem wast elk bouwwerk, goed ineensluitend, op tot een tempel, heilig in de Heer, in wie ook gij mede gebouwd wordt tot een woonstede Gods in de Geest.'

Eén van de Bijbels uit de verzameling van ds. Bierenga

Startzondag 5 september 2021

Het is al bijna een vertrouwde plek: de Kraesgensberg in Losser, een oud lōs hoes.

Tegen half elf druppelden de eerste deelnemers binnen en stond de koffie klaar met heerlijk gebak.

Om 11.15 uur begon het programma met muziek uit het Stiffestival van Daniel Rowland. De Verhalenkaravaan werd gevuld met bijdragen van Tineke Staring (Toon Tellegen), Christine Bijenhof (met 'Luisteren', gelezen door Boudewine Bonebakker), Peter Hofman (met 'Fabel van de bloedtransfusie' van Karel Jonckheere), Jan Vervoort (met 'Woorden Worden') en Anneke Huising (met 'Zwijgen en Praten' van Tsjechov).

Tijd voor de lunch die we buiten nuttigden want het was prachtig weer.

Bij het middagprogramma was er werk aan de winkel, want 3 workshops: een mandala tekenen, gespreksvormen en samen een bouwwerk maken. Zo te horen was dit een heel aantrekkelijk onderdeel van de dag, en het dagthema was Verbinding.

Rond 15.00 uur werd de dag afgesloten met een vesper.

Voor allen die er voor gezorgd hebben dat deze dag een geslaagde dag is geworden: hartelijk dank voor het vele zichtbare en onzichtbare werk!

Paul Kuiper

Anton Tsjechov: Spreken of zwijgen

Er leefden eens twee vrienden in een zeker land: de een heette Krüger en de andere Smirnow. Krüger was de man die kon schitteren met zijn verstand. Smirnow daarentegen was niet zozeer intelligent als wel zachtzinnig van aard, inschikkelijk en zwak van karakter. De eerste was praatgraag en welsprekend en de tweede evenwel zwijzaam. Op een keer zaten zij samen in de trein en zij probeerden een jongedame in hun coupé het hof te maken. Krüger, die naast de jongedame zat, bedolf haar onder de vloed van zijn woorden. Smirnow sprak echter geen stom woord. Hij knipperde maar wat met zijn ogen en likte zich de lippen af van louter begeerte. Op een zeker station ging Krüger samen met de jongedame de coupé uit en het duurde geruime tijd, voordat hij terug kwam.

Toen hij weer in de trein zat, knipoogde hij en klikte met zijn tong.

"Kerel, hoe lap je hem dat toch? zei Smirnow niet zonder afgunst. Wat heb jij daar toch goed de slag van te pakken! Amper zat je naast haar, of je had haar helemaal ingepalmd!... Geluksvogel!"

"Waarom zit jij dan ook zo te suffen? Drie uur lang heb je bij haar gezeten zonder je mond open te doen! Je zwijgt maar als een vis. Maar met zwijgen, kerel, bereik je niks op het ondermaanse. Je moet vlot zijn, spraakzaam. Jou lukt nooit iets en hoe komt dat? Dat komt, omdat je zo'n sul bent!"

Smirnow was het roerend eens met de conclusie van zijn vriend en besloot in zijn hart dat hij zijn karakter zou veranderen.

Een uur later ging hij, nadat hij zijn schuchterheid had overwonnen, naast een zeker heerschap zitten in een blauw kostuum en knoopte een levendig gesprek met hem aan. De heer bleek ook goed van de tongriem gesneden en begon Smirnow meteen allerlei vragen te stellen, voornamelijk van wetenschappelijke aard. Hij vroeg hem o.a. hoe hem de aarde beviel en de hemel, of hij ingenomen was met de natuurwetten en de menselijke samenleving, hij raakte even het onderwerp van de europese vrijdenkerij, de positie van de vrouwen in Amerika, enzovoorts. Smirnow gaf hem vol animo geestdriftig antwoord op al zijn vragen. Maar hoe groot was zijn verbazing, toen de heer in het blauwe pak hem op een station onder de arm nam, venijnig glimlachte en zei: 'Wilt u maar eens even met mij meekomen!'

Smirnow deed dit en verdween, niemand wist waarheen. Twee jaar later kwam Krüger hem weer tegen en hij zag er bleek uit, mager en afgekloven als een visgraat.

"Waar heb jij al die tijd gezeten?!" vroeg Krüger verbaasd. Smirnow glimlachte bitter en beschreef hem al het leed dat hij had doorstaan.

"Moet je ook maar niet zo stom zijn en je mond voorbij praten!" zei Krüger. Houd je tong in bedwang, dat is de hele clou.

Anton Tsjechov, een verhaal uit 1884

Voorgelezen op de startzondag 5 september 2021, door Anneke Huising

Afscheid....

....van Shaya van den Berg.

Ja, vrijdag 2 september 2021 hebben we, een deel van de cantorij, afscheid genomen van Shaya van de Berg. Jarenlang is zij onze cantor geweest, maar een andere werkring, nee, andere werkringen, vragen zoveel tijd van haar, dat zij het niet meer kan combineren met wekelijks een ochtend bij ons te komen om te zingen, kerkdiensten voor te bereiden en om wat er maar van een cantor mag worden verwacht. Shaya, bedankt voor al het plezier dat je uitstraalde en dat je op ons (zingen) wist over te brengen.

Tot slot een haiku voor jou:

*Shaya van den Berg
zangeres ten voeten uit
onze dank is groot!*

Paul Kuiper

Pelgrimstocht

De heer Hans Annink, vriend van onze gemeente, heeft het door hem geschreven boek 'Een late pelgrim op de melkweg' (een retourtje Enschede-Santiago de Compostela, 5500 kilometer te voet) met de opdracht: 'Voor de Remonstrantse Gemeente Twente' geschonken. Het ligt op het kastje van het Miniquariaat ter inzage.

Ina Kuiper-Wicherts

Collectiedoel oktober en november Stichting Hulphond Nederland

Hulphonden zijn professioneel opgeleide honden die mensen met een beperking helpen om zelfstandiger te kunnen leven. Bijvoorbeeld mensen met een visuele of lichamelijke beperking, een chronische ziekte of stoornis. De blindengeleidehond is het meest bekend, maar daarnaast worden ook honden opgeleid als epilepsiehulphond die helpt als zijn baas een elliptische aanval dreigt te krijgen of ADL-hulphonden die bij algemene dagelijkse handelingen kunnen helpen of de buddyhond die als een maatje kan functioneren bij psychische problemen. Deze verschillende typen hulphonden hebben allemaal een andere taak. Voor zo'n taak moeten honden getraind worden. Dat kost veel tijd en geld en het leek de diaconie een goede zaak om in oktober en november voor dit goede doel te collecteren. Hulphonden vervullen een belangrijke rol en kunnen door hun specifieke training heel veel voor hun baasje betekenen.

(ADL: Activiteiten Dagelijks Leven)

Rabobank: NL 53 RABO 0121623424 t.n.v. Hulphond Nederland

Onderstaande foto van de website Hulphond Nederland.

Agenda september/oktober 2021

za. 25 sept. Vriendenmiddag Tent of Nations 14.00-16.30u
za. 25 sept. Einddatum inleveren enquête
tweewekelijkse diensten
zo. 26 sept. Eerste uitzending 'Zie je zondag' 09.20 uur
op NPO2 (zie pag. 2)

wo. 13 okt. Sluitingsdatum kopij Passant
wo. 27 okt. Verspreiden Passant 11.00-11.30u

Collecte opbrengsten augustus

01 aug. Stichting COME	69,85
15 aug. DoRem, Christian Peacemaker Teams	138,70
29 aug. Stichting COME	77,35

Diensten 10.30 uur

Datum	Predikant, Liturg Organist, Collecte	Koster, Bloemen, Koffie
September		
26 sept.	Jan Berkvens, Amsterdam Nel Korstanje Dennis Vallenduuk Stichting COME	Jan van Gijsel Eef Huiskamp Jen van Gijsel
Oktober		
03 okt.	Kirsten Slettenaar Iris Kraak Paul Kuiper Stichting Hulphond	Maarten Huiskamp Roos Boonstra Eef Huiskamp
10 okt.	Wytske Dijkstra, De Bilt Marga Jolij Dennis Vallenduuk Stichting Hulphond	Gerrit Knol Ada Douwes Dekker Anneke Huising
17 okt. DoRem	Carla Borgers Paul Kuiper Christian Peacemaker Teams	Casper Suir Greet van Gelderen
24 okt.	Kirsten Slettenaar Ada Douwes Dekker Dennis Vallenduuk Stichting Hulphond	Juke Touw Boudewine Bonebakker Willemien Huizinga
31 okt.	Johan Goud Nel Korstanje Paul Kuiper Stichting Hulphond	Roos Boonstra Juke Touw Thea Reerink
November		
07 nov. Gedachtenisondag	Kirsten Slettenaar Ada Douwes Dekker Dennis Vallenduuk Stichting Hulphond	Casper Suir Heddy Hummelen Like van Hasselt
14 nov.	Marieke Fernhout, Arnhem Iris Kraak Dennis Vallenduuk Stichting Hulphond	Jan van Gijsel Greetje Knol Jen van Gijsel

Bloemen uit de dienst

Trijnie Lotgerink Bruinenberg
tel. 053-478 72 71
email: tvanderw@live.nl

Adressen

Predikant:

Kirsten Slettenaar
Meijlingsgaarde 8, 7622 HC Borne
Tel: 074-357 42 76; e-mail: xbirds@wxs.nl
werkdagen: dinsdag, woensdag, donderdag,
vanaf 8.30 uur

Voorzitter (a.i.):

Onno Bordes
Tel.: 06 832 453 77; e-mail: kerkenraad.rgt@gmail.com

Secretaris:

Vacature
p/a Woltersweg 11, 7552 DA Hengelo
e-mail: kerkenraad.rgt@gmail.com

Penningmeester:

Trijnie Lotgerink Bruinenberg
p/a Woltersweg 11, 7552 DA Hengelo
Tel: 053-478 72 71; e-mail: tvanderw@live.nl
Betalingen: Bank: NL79 ABNA 0474 6683 47.
t.n.v.: Rem.Gemeente Twente

Ledenadministratie:

Voor al uw aan- en afmeldingen, adres- en
andere persoonlijke gegevens:
Jen van Gijsel
Mensinkweg 56a, 7442 TE Nijverdal
Tel: 0548 - 61 76 54; e-mail: gijbox@hetnet.nl

Diaconie:

Eef Huiskamp
Tel.: 074 - 291 32 57; e-mail: eefhuiskamp@gmail.com
Rekeningnr.: NL50 INGB 0003 6979 24:
t.n.v. Diaconie Rem.Gemeente Twente

Kerkgebouw:

Woltersweg 11, 7552 DA Hengelo
Tel: 074-291 82 49

Coördinatie Kosterij:

Joop Lotgerink Bruinenberg
Tel: 053-478 72 71; e-mail: jlbwtw2018@gmail.com

Redactie:

Anke Kampinga en Johanna de Jong
Meester de Wolfplein 2, 7548 AJ Enschede
Tel: 053 - 428 31 19; e-mail: passant@hetnet.nl

Website: twente.remonstranten.nl

Inleveren kopij uiterlijk: 13 oktober 2021

Foto voorpagina Richard Bremer
Foto achterpagina Roos Boonstra

Remonstranten
Gemeente Twente